

AF

Advisors

Overzicht van ondertekende ESG-initiatieven

Ondersteuning van ESG-initiatieven
door Nederlandse pensioenfondsen en
vermogensbeheerders

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Duurzaamheidsinitiatieven bij vermogensbeheerders overzicht	4
Duurzaamheidsinitiatieven bij vermogensbeheerders observaties	5
Intrinsieke of commerciële motivatie?	5
Onderscheidend vermogen	5
Duurzaamheidsinitiatieven bij pensioenfondsen overzicht	6
Duurzaamheidsinitiatieven bij pensioenfondsen observaties	7
Naast UN-PRI en IMVB-convenant weinig initiatieven breed gesteund	7
Druk vanuit alle kanten	7
Algemene observaties	8
Veel ontwikkelingen in rapportagestandaarden	10
Veel supporters voor UN-geïnitieerde duurzaamheidsinitiatieven	11
Aanbevelingen	12
Verantwoording	13
Selectie van opgenomen financiële instituten	13
Deelname aan duurzaamheidsinitiatieven	13
Verificatie gegevens	13
Bijlage: Korte beschrijving duurzaamheidsinitiatieven	14
Beknopte omschrijving initiatieven	15
Rapportage richtlijnen	15
UN geïnitieerde initiatieven	15
Internationale initiatieven	16
Nederlandse initiatieven	16

Inleiding

Het meest recente rapport van het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) (april 2022) laat de alarmerende gevolgen van klimaatverandering zien en toont aan dat de opwarming van de aarde nog steeds op pad is om in 2050 ruim boven de 1,5 graden Celsius uit te komen. Uit het rapport is gebleken dat landen meer ambitie moeten tonen en onmiddellijk in actie moeten komen willen we de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs bereiken. Naast overheden heeft de private sector een belangrijke rol te spelen in het tegengaan van de ergste gevolgen van klimaatverandering. Ondanks de toename van het aanbod van duurzame financiële producten blijkt van absolute CO₂-emissiereductie en een bijdrage aan positieve verandering in de reële wereld echter weinig terecht te komen. Desondanks is de aandacht voor duurzame ontwikkeling in de financiële sector substantieel toegenomen. Dit is onder andere te zien aan het enorme aanbod en toename van duurzaamheidsinitiatieven, rapportage standaarden en duurzaam geormerkte producten. Duurzaamheidsinitiatieven helpen bewustwording te creëren over duurzaamheidsrisico's, maar ook duurzaamheidskansen. Deze initiatieven hebben als doel om kennis over een duurzaamheidsthema op de kaart te zetten, transparantie en marktstandaarden te creëren, greenwashing te voorkomen en meer kapitaal richting duurzame beleggingen te sturen.

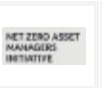

AF Advisors heeft getracht middels een onderzoek inzicht te bieden in het

woud van duurzaamheidsinitiatieven. Het onderzoek geeft weer welke initiatieven en standaarden financiële instellingen actief in de Nederlandse markt onderschrijven. In dit onderzoek wordt ingezoomd op een tweetal type financiële instellingen die actief zijn in de Nederlandse financiële sector, waarbij een onderverdeling is gemaakt tussen vermogensbeheerders en pensioenfondsen. Dit document bevat de samenvatting van dit onderzoek. Echter, de analyses in dit rapport geven geen waardeoordeel over de kwaliteit en prestatie van de individuele financiële instellingen maar geven een overzicht van de veel gebruikte of onderschreven initiatieven in de sector. Om een waardeoordeel te geven dient de duurzaamheid van de ondernemingen en de aangeboden producten nader onderzocht te worden. Dit rapport kan dan als basis worden gebruikt voor een vervolgonderzoek.

Dit rapport bestaat uit twee delen. In het eerste deel zijn de duurzaamheidsinitiatieven bij vermogensbeheerders beschreven en daarvoor zijn de 20 grootste Nederlandse en buitenlandse vermogensbeheerders die actief zijn in de Nederlandse markt opgenomen. In het tweede deel zijn de duurzaamheidsinitiatieven bij pensioenfondsen beschreven en daarvoor zijn de 20 grootste Nederlandse pensioenfondsen opgenomen. Dit rapport bevat ook onze algemene observaties en aanbevelingen over duurzaamheidsinitiatieven. In de bijlage is een korte beschrijving per initiatief opgenomen.

Duurzaamheidsinitiatieven bij vermogensbeheerders

overzicht

															
abrdn		☑				☑	☑	☑					☑	☑	☑
Achmea IM	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑		☑	☑	☑			☑	☑
Aegon AM	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑					☑	☑
Allianz GI	☑	☑				☑	☑	☑				☑	☑	☑	☑
Amundi	☑	☑				☑	☑	☑					☑	☑	☑
a.s.r. VB	☑	☑	☑	☑	☑	☑		☑	☑	☑	☑		☑	☑	☑
BlackRock						☑					☑			☑	
Cardano/Actiam				☑	☑	☑				☑	☑	☑		☑	☑
Fidelity	☑	☑	☑	☑		☑	☑	☑			☑		☑	☑	☑
Goldman Sachs AM	☑	☑					☑	☑					☑	☑	☑
JP Morgan AM	☑	☑	☑			☑	☑	☑					☑	☑	☑
Kemper CM	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑			☑	☑
Natixis*		☑	☑	☑		☑	☑	☑					☑	☑	☑
NN IP	☑	☑	☑		☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑		☑	☑	☑
Northern Trust AM		☑	☑			☑	☑	☑					☑	☑	☑
Robeco	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑	☑		☑	☑	☑
State Street GA	☑	☑				☑		☑					☑	☑	☑
Triodos IM	☑			☑	☑		☑	☑	☑	☑	☑	☑		☑	☑
UBS AM	☑	☑	☑			☑	☑	☑			☑		☑	☑	☑
Vanguard						☑							☑	☑	
Totaal	70%	80%	55%	45%	40%	90%	75%	80%	35%	35%	50%	15%	70%	100%	90%

UN-SDG*: Overheden, bedrijven, en financiële instellingen worden geacht zich in te spannen een bijdrage te leveren aan de realisatie van SDGs. Ondanks dat de SDGs geen initiatief zijn waar FI's zich bij kunnen aansluiten kunnen we er niet om heen. Er wordt op verschillende manieren gecommuniceerd over een positieve bijdrage aan de SDGs. Ondanks goede bedoelingen is er weinig voortgang geboekt om de doelen in 2030 te behalen. Natixis*: Signatory pertains to Natixis or its parent company, subsidiaries and affiliated firms.

Duurzaamheidsinitiatieven bij vermogensbeheerders

observaties

Intrinsieke of commerciële motivatie?

Alle door ons onderzochte vermogensbeheerders zijn lid van UN-PRI en op twee na wordt een zichtbare bijdrage geleverd aan de UN-SDGs. De mate waarin vermogensbeheerders een bijdrage leveren aan de SDGs en hoe dit wordt gecommuniceerd verschilt aanzienlijk. Het is opvallend dat het Net-Zero Asset Managers Initiative verreweg het meest wordt ondertekend zowel door Europese als Amerikaanse vermogensbeheerders. Daarna volgen het engagementplatform Climate Action 100+, CDP en IIGCC. Op nationaal niveau speelt het Nederlands Klimaatakkoord en het Platform Living Wage Financials (PLWF) een belangrijke rol. Vermogensbeheerders die in Nederland en West-Europa zijn gevestigd onderschrijven meer initiatieven dan hun Amerikaanse collega's. Financiële instellingen die in verschillende werelddelen opereren hebben te maken met een verschil in jurisprudentie waardoor globale initiatieven een voordehand liggende keuze kunnen zijn in plaats van regionale (sector)initiatieven. Toenemende druk van politici heeft ook invloed op de beweegredenen van beleggers om een initiatief te onderschrijven. Recent heeft Amerikaanse belegger Vanguard zich terug getrokken uit het Net-Zero Asset Managers initiatief (NZAMI) wat voor ophef heeft gezorgd.

In vergelijking met andere financiële instellingen zien we dat **vermogensbeheerders veelal de meeste initiatieven steunen** of onderschrijven. Een verklaring kan zijn dat het onderschrijven van breed gedragen initiatieven zoals de UN-PRI steeds vaker onderdeel uitmaakt van de minimum vereisten in selectietrajecten. Op deze manier kunnen vermogensbeheerders zich gedwongen voelen om vanuit commercieel oogpunt initiatieven te onderschrijven. Veel relevanter is de argumentatie waarom een initiatief wel of niet wordt onderschreven. Vanuit een commerciële invalshoek communiceren vermogensbeheerders veel en vaak over de initiatieven die zij onderschrijven. Het nadeel is dat het onderschrijven van initiatieven een **marketing instrument** lijkt te zijn geworden dat mogelijk leidt tot greenwashing. Het is een relatief makkelijke manier om te zeggen dat je het (net-zero) initiatief steunt maar er in de praktijk tegenstrijdig wordt gehandeld. In sommige gevallen is een initiatief dusdanig vrijblijvend dat er vrijwel weinig tot niets wordt gerapporteerd over voortgang.

Onderscheidend vermogen

Het is belangrijk dat er initiatieven zijn om samen te komen en best practices te delen. Samenwerking binnen de sector om standaarden te formuleren waar iedereen wat aan heeft zorgt ervoor dat niet iedereen zelf het wiel hoeft uit te vinden. In de praktijk blijkt dat tot op zekere hoogte informatie wordt gedeeld wanneer deze kennis gezien wordt als **concurrentiefactor**. Zodoende kunnen vermogensbeheerders huiverig zijn om vakkennis te delen met concurrenten om zo hun intellectueel eigendom te bewaken. Dit kan leiden tot niet-academisch onderbouwde keuzes en methodologieën die onvoldoende bijdragen aan het ambitieniveau dat de duurzame transitie vereist.

Duurzaamheidsinitiatieven bij pensioenfondsen

overzicht

															
ABP	✓		✓			✓	✓						✓	✓	✓
Bpf BOUW			✓			✓	✓		✓					✓	✓
BPL Pensioen	✓			✓		✓	✓							✓	✓
Pensioenfonds ABN AMRO			✓	✓		✓								✓	✓
Pensioenfonds Akzo Nobel						✓								✓	✓
Pensioenfonds Detailhandel						✓		✓						✓	✓
Pensioenfonds Horeca & Catering		✓	✓			✓	✓							✓	✓
Pensioenfonds ING			✓			✓								✓	✓
Pensioenfonds PGB	✓					✓	✓						✓	✓	✓
Pensioenfonds Rabobank	✓					✓								✓	✓
Pensioenfonds Rail & OV	✓	✓	✓		✓	✓					✓			✓	✓
Pensioenfonds Shell			✓			✓								✓	✓
Pensioenfonds Vervoer	✓		✓			✓			✓					✓	✓
Pensioenfonds Vliegend Personeel KLM				✓		✓								✓	✓
PFZW	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓			✓	✓	✓
Philips Pensioenfonds		✓				✓								✓	✓
PME	✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓
PMT	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓
SPMS	✓	✓	✓			✓								✓	✓
SPW			✓			✓	✓							✓	✓
Totaal	50%	30%	65%	25%	10%	100%	45%	10%	25%	15%	15%	0%	25%	100%	100%

UN-SDG*: Overheden, bedrijven, en financiële instellingen worden geacht zich in te spannen een bijdrage te leveren aan de realisatie van SDGs. Ondanks dat de SDGs geen initiatief zijn waar FI's zich bij kunnen aansluiten kunnen we er niet om heen. Er wordt op verschillende manieren gecommuniceerd over een positieve bijdrage aan de SDGs. Ondanks goede bedoelingen is er weinig voortgang geboekt om de doelen in 2030 te behalen.

Duurzaamheidsinitiatieven bij pensioenfondsen

observaties

Naast UN-PRI en IMVB-convenant weinig initiatieven breed gesteund

De Top 20 grootste pensioenfondsen zijn lid van het UN-PRI en dragen bij aan de UN-SDGs. De mate waarin pensioenfondsen daadwerkelijk bijdragen aan de SDG's en hoe dit wordt gecommuniceerd is nogal verschillend. Daarnaast worden het IMVB-convenant, EUmedion, Climate Action 100+, en het Nederlands Klimaatakkoord door de meeste pensioenfondsen ondertekend. Er wordt meer ingezet op klimaat-gerelateerde initiatieven dan initiatieven die maatschappelijke issues en goed ondernemingsbestuur aankaarten.

Pensioenfondsen lijken een kritischere houding aan te nemen in de keuze of en welk initiatief het pensioenfonds steunt of onderschrijft. Een logische verklaring is dat sommige initiatieven een **financiële vergoeding** vragen om lid te worden. We zien dus ook dat meer pensioenfondsen zich aansluiten bij initiatieven die geen financiële vergoeding vragen. Opvallend is dat de vraag om bij Climate Action 100+ aan te sluiten dusdanig groot is dat er een **wachtlijst** is voor pensioenfondsen. Gebleken is dat er enige overlap is tussen de onderliggende vereisten van initiatieven en het blijkt dat voor het aanleveren van rapportages een grote tijdsinvestering vereist is. Een gevolg is dat pensioenfondsen vaak verwijzen naar hun fiduciair manager die al bij verschillende initiatieven is aangesloten.

Druk vanuit alle kanten

Pensioengerechtigden, deelnemers, stakeholders en het maatschappelijk middenveld zetten steeds meer druk op pensioenfondsen om duurzaam te beleggen. Een zorgvuldige afweging aan welk ((on)betaald) initiatief het pensioenfonds zich committeert is dus gepast, zeker in de huidige tijd waarin pensioenfondsen zich vaker moeten verantwoorden richting een steeds kritischere en mondigere achterban. Met andermans geld in beheer wordt van pensioenfondsen verwacht dat zij zich opstellen als **betrokken en verantwoord aandeelhouder**. Het is dermate belangrijk duidelijk te communiceren welke koers het pensioenfonds vaart. Anders dan in de Verenigde Staten wordt duurzaamheid in Europa steeds vaker als onderdeel gezien van de fiduciaire plicht van pensioenfondsen om duurzaamheids-risicofactoren bloot te leggen. Diverse initiatieven hebben bijgedragen aan het vergroten van het bewustzijn van klimaatrisico's en de positieve en negatieve impact van de beleggingsportefeuille op de reële economie en de maatschappij.

Algemene observaties

- Duurzaamheidsinitiatieven zijn goed voor een aantal ontwikkelingen zoals het delen van kennis, creëren van marktstandaarden, aankaarten van onderbelichte thema's en tegengaan van greenwashing. Maar het onderschrijven van duurzaamheidsinitiatieven kent ook beperkingen. Ondanks meer bewustwording, award uitreikingen en goede bedoelingen is een **teleurstellende observatie** dat de duurzaamheidsinitiatieven nog **weinig** hebben bijgedragen aan het daadwerkelijk **toekennen van kapitaal aan duurzame beleggingen**.
- Een veel gehoord argument om een initiatief te heroverwegen of niet te onderschrijven is de **verplichte financiële bijdrage** die sommige initiatieven vragen van beleggers. Wanneer vermogensbeheerders of fiduciaire managers het betreffende initiatief ook onderschrijven is het in enkele gevallen reden genoeg voor pensioenfondsen zich niet aan te sluiten of zelfs terug te trekken. Een volgend dilemma treedt op wanneer financiële instellingen als moedermaatschappij, met onderliggende dochterondernemingen en gelieerde bedrijven, initiatieven onderschrijven. Er ontstaat zo **een grijs gebied wie waar actie op onderneemt** en voor wie de toezeggingen en/of verplichtingen (*commitments*) gelden.
- Er is een **verschil in de mate van vrijblijvendheid** in het steunen van een initiatief of het onderschrijven van toezeggingen en/of verplichtingen. Het ene initiatief vraagt bijvoorbeeld aandacht voor een duurzaamheidsthema of fungeert als netwerkplatform. Het andere initiatief heeft meer zeggingskracht, waarbij het onderschrijven maar het niet naleven ervan kan leiden tot **greenwashing risico's** en uiteindelijk tot **financiële risico's**.
- Er zijn serieuze en welgemeende initiatieven waarbij financiële instellingen als mede-initiatiefnemer zijn betrokken. Het betrekken van financiële instellingen klinkt veelbelovend maar je kunt je afvragen **wie de onderliggende vereisten dicteren** en wat het beoogde resultaat is van standaarden of principes die mede door hen worden opgesteld. Maatschappelijke organisaties en academici zullen verregaande ambities hebben dan beleggers.

Algemene observaties

- Het woud aan initiatieven laat zien dat sommige onderwerpen onvoldoende belicht worden en er handvatten en fora nodig zijn om verder te ontwikkelen. We zien bij beide sectoren dat **sociale thema's onderbelicht** blijven, mogelijk door de urgentie van het behalen van klimaatdoelen. We dienen dus sneller te reageren op de risico's van bijvoorbeeld biodiversiteit en maatregelen (die worden ontworpen voor de TNFD*) te vertalen in wet- en regelgeving (zoals is gebeurd met de TCFD).
- Naast het bestaan van specifieke rapportagerichtlijnen zijn er ook tal van duurzaamheidsinitiatieven die naast standaarden ook transparantie vereisen. Nieuwe wetgeving, waaronder SFDR, verwacht van financiële instellingen dat zij meer en betere informatie verstrekken over de effecten van het beleggingsbeleid en beleggingsbeslissingen op duurzaamheid. Ondanks het positieve doel gaat het hier ook om informatieverschaffing over duurzaamheid wat in die zin niet direct bijdraagt aan het verduurzamen van de beleggingsportefeuille.
- Veel initiatieven worden gebruikt als startpunt om ergens aandacht voor te vragen en omdat wet- en regelgeving ontbreekt. Het is echter bezwaarlijk als initiatieven worden gebruikt om eerst te kijken hoe het wordt opgepakt door de markt om zodoende **wetgeving te vertragen**.

* TNFD (2021), de Taskforce on Nature-related Financial Disclosures ontwikkelt een meet- en rapportagemethode die bedrijven, investeerders, kredietverstrekkers en verzekeraars helpt om hun natuur-gerelateerde risico's te meten en te beheren. De TNFD hoopt dat deze informatie leidt tot een verschuiving in de financiële stromen, weg van natuur-negatieve uitkomsten naar natuur-positieve uitkomsten.

Algemene observaties

Veel ontwikkelingen in rapportagestandaarden

- Er komen steeds meer richtlijnen voor het rapporteren over niet-financiële informatie en duurzaamheidsrisico's. Een goede ontwikkeling is dat door de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) **klimaatrapportages zijn verbeterd en toegenomen**. In dit onderzoek zien we in beide sectoren een aantal partijen die deze richtlijnen gebruiken maar er moeten nog stappen gemaakt worden.
- De **vergelijkbaarheid** en transparantie over de CO₂-voetafdruk en andere duurzaamheidsrisico's vereisen dat financiële instellingen dezelfde richtlijnen en meetmethoden gebruiken en hier op dezelfde wijze verslag over doen. Dat marktpartijen **verschillende rapportagestandaarden hanteren** om over duurzaamheidsrisico's te rapporteren draagt hier niet aan bij. Daarnaast heeft onderzoek aangetoond dat de toename van rapportagestandaarden niet leidt tot betere toegang en vergelijkbare meetuitkomsten die bruikbaar zijn voor investeerders. Ook voldoen veel partijen (nog) niet volledig aan de standaarden die initiatieven voorschrijven.
- **Mate van contributie verschilt** tussen beleggers. Het valt op dat sommige beleggers al wel gebruik maken van standaarden die initiatieven ontwikkelen en voorschrijven in het rapporteren over duurzaamheidsinformatie maar niet lid zijn van deze initiatieven.
- **Standaarden en meetmethodes blijven toenemen** zoals de Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD), Partnership for Biodiversity Accounting Financials (PBAF) en ontwikkelingen binnen bestaande rapportagestandaarden. Convergentie met andere rapportage initiatieven en frameworks is gewenst. Een voorbeeld hiervan is de TCFD die in oktober 2021 vermogensbeheerders, banken en beleggers ocriep, om de PCAF-standaard te gebruiken in rapportages. Een meer ambitieuze en alomvattende methodiek waar **scope 3** (indirecte emissies die wordt veroorzaakt door toeleveranciers of het gebruik van producten dat een bedrijf verkoopt) ook in is meegenomen is cruciaal om de transitie te versnellen en klimaatverandering tegen te gaan. Meer transparantie is positief maar het draagt niet direct bij aan de benodigde transitie van het verduurzamen van een beleggingsportefeuille.

Algemene observaties

Veel supporters voor UN-geïnitieerde duurzaamheidsinitiatieven

- De resultaten laten zien dat het UN-PRI initiatief en UN-SDGs (set aan doelen) veruit de meest bekende *instituten* zijn waar beleggers op uiteenlopende wijze een bijdrage aan leveren of in hun rapportages naar verwijzen.
- Veel van de UN geïnitieerde initiatieven bieden **informatieverschaffing** en sporen het delen van gezamenlijke inspanning aan. De initiatieven hebben een praktische benadering en bieden handvatten hoe beleggers een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid kunnen opstellen en waaruit rapportageverplichtingen voortvloeien. Dat wereldwijd deze initiatieven worden erkend en ondersteund is van groot belang aangezien er jaarlijks 300 miljard dollar nodig is om tegen 2050 over te gaan op net-zero uitstoot en een klimaatbestendige economie*. Desalniettemin, als we ruim 15 jaar na dato vast blijven houden aan een minimum aan duurzaamheidsstandaarden, blijft actie en verandering uit. Algemene principes leiden tot **brede acceptatie** maar tot **weinig concrete actie**. Hierbij is controle op de uitvoering van groot belang om vooruitgang af te dwingen.
- Een positieve ontwikkeling is het recent (december 2022) gelanceerde engagement-initiatief **PRI Advance**. Hierbij ondernemen beleggers samen actie op het gebied van mensenrechten en sociale kwesties. Het initiatief zal in de eerste plaats verandering nastreven door invloed uit te oefenen op portefeuillebedrijven in de sectoren metaal en mijnbouw, en duurzame energie.

* Bron: [Investment and trade to meet the Paris climate goals \(unep.org\)](https://www.unep.org/investments)

Aanbevelingen

- Het is voor financiële marktpartijen belangrijk een aantal vragen te stellen alvorens een initiatief te steunen. De eerste vraag die gesteld kan worden: *Wat wordt er van beleggers gevraagd met het onderschrijven, gebruiken, deelnemen of committeren aan een initiatief?* De volgende vraag zou zijn: *Wat beoogt het initiatief te bereiken, is het zoveel mogelijk beleggers aan zich verbinden of het stellen van ambitieuze doelen?* En andere vraag die gesteld kan worden is: *Vraagt het onderschrijven van het initiatief concrete actie in overeenstemming met wetenschap of is het (deels) vrijblijvend?*
- Om vormen van *greenwashing* en *commitmentwashing* tegen te gaan is een stringenter beleid op het nakomen van gemaakte toezeggingen nodig. Daarnaast is meer controle gewenst op het uitvoeren van richtlijnen die initiatieven voorschrijven. De onderliggende richtlijnen en principes van bestaande initiatieven zouden na verloop van tijd moeten worden geëvalueerd en aangescherpt om mee te gaan met huidige ontwikkelingen. Transparantie en als gevolg hiervan meer aandacht van stakeholders en de pers gaat er in ieder geval voor zorgen dat beleggers niet slechts goede sier kunnen maken zonder dat er echt inspanning wordt geleverd.
- Het is belangrijk dat er initiatieven zijn in de vorm van netwerkorganisaties, om samen te komen en best practices te delen.
- Er zouden meer klimaat- en duurzaamheidswetenschappers deel uit moeten maken van de werkgroepen die de onderliggende richtlijnen van de initiatieven voorschrijven in plaats van vermogensbeheerders die als sturende kracht dienen.
- Veel duurzaamheidsrisico's zijn onvoldoende belicht. We dienen naast klimaatverandering sneller te reageren op de risico's van bijvoorbeeld biodiversiteit en mensenrechten en daarnaast moeten maatregelen worden omgezet in wet- en regelgeving.
- De continue en toenemende ontwikkelingen rondom het verduurzamen van beleggingsportefeuilles hebben ertoe geleid dat vermogensbeheerders toegewijde *responsible investment teams* hebben opgezet. Zij maken bijvoorbeeld gebruik van complexe meetmethodes, nemen deel in een verscheidenheid aan duurzaamheidsinitiatieven en rapporteren over duurzaamheidsrisico's. Om voldoende *countervailing power* te bieden zou ook bij pensioenfondsen een structurele rol voor een strategisch adviseur duurzaamheid moeten worden vrijgemaakt.

Wij begrijpen dat het een complexe exercitie is om deel te nemen aan deze transitie en selectie van bijhorende initiatieven. Voor de overheid is een grote rol weggelegd om duidelijke regels te stellen. Desalniettemin is het belangrijk dat beleggers hun gezamenlijke verantwoordelijkheid als lange-termijn

belegger nemen. Wees ambitieus en kritisch in de afwegingen die je maakt. Wanneer echte actie uitblijft, blijft ook de impact in de echte wereld uit en dit is nou juist waar verandering nodig is. Verzamel hiervoor de juiste experts en stakeholders om je heen en ga vandaag nog aan de slag.

Verantwoording

Selectie van opgenomen financiële instituten

De financiële instellingen die betrokken zijn in het onderzoek zijn geselecteerd op basis van IPE 2022 European Pensions Guide en IPE 2022 Asset Management Guide.

Deelname aan duurzaamheidsinitiatieven

De analyses in dit onderzoek zijn gebaseerd op publieke data die door de financiële instellingen is verschaft en data die publiekelijk beschikbaar is. De meest recente jaarverslagen en/of duurzaamheidsrapporten, websites van de geselecteerde partijen en recente ontwikkelingen in het nieuws, zijn gebruikt om sectorinitiatieven te selecteren.

Van de bekendere initiatieven die geïnitieerd zijn door de Verenigde Naties en de overige initiatieven die het meest onderschreven en bekend zijn, zijn de signatory lijsten op websites gebruikt als uitgangspunt voor het invullen van de tabellen.

Per initiatief is in kaart gebracht welke beleggers uit de sectoren zich committeren aan een bepaald initiatief. Mocht in een rapport van een pensioenfonds verwezen worden naar een vermogensbeheerder of fiduciair manager die een initiatief heeft onderschreven, dan wordt dit niet meegeteld vanuit het perspectief van het pensioenfonds. Voor opname dient een partij actief gecommitteerd te zijn aan een initiatief en niet 'slechts' supporter te zijn van een initiatief. Ook in het geval dat standaarden of aanbevelingen wel door partijen worden nageleefd maar zij geen lid zijn wordt dit niet meegeteld.

Verificatie gegevens

Wij hebben het overzicht met zorg samengesteld. Alvorens het te publiceren hebben wij de financiële instellingen gevraagd om het overzicht te verifiëren en 75% van de aangeschreven partijen heeft dit gedaan. Mocht u foutieve aannames tegenkomen neemt u dan vooral contact met ons op.

Korte beschrijving duurzaamheidsinitiatieven

Bijlage

Beknopte omschrijving initiatieven

Rapportage richtlijnen

TCFD (2015), de Taskforce on Climate-related Financial Disclosures doet in haar rapportagestandaarden aanbevelingen aan organisaties om te rapporteren over klimaat gerelateerde risico's, kansen en de beheersing daarvan. Deze informatie stelt beleggers in staat betere beleggingskeuzes te maken.

SBTi (2015), het Science Based Targets initiative, stelt de wetenschappelijke kaders vast die nodig zijn voor de transitie naar een koolstofarme economie. Het biedt middelen aan bedrijven om emissiereductie net-zero doelstellingen die in overeenstemming zijn met klimaatwetenschap te realiseren. Recent gelanceerde richtlijnen (jan 2023) ondersteunen beleggers bij het identificeren van overlappingen van het SBTi Financial Institutions-framework en de aanbevelingen van de TCFD.

PCAF (2015), het Partnership for Carbon Accounting Financials, heeft een methodiek ontwikkeld om de CO₂-voetafdruk van investeringen en leningen te meten, de zogenaamde Global GHG Accounting and Reporting Standard. Het uiteindelijke doel is portefeuilles te realiseren met een lage CO₂-impact, in overeenstemming met het Klimaatakkoord van Parijs.

PBAF (2019), het Partnership for Biodiversity Accounting Financials, heeft een standaard ontwikkeld voor financiële instellingen om hun negatieve impact op de wereldwijde biodiversiteit te meten, te reduceren en te herstellen.

UN geïnitieerde initiatieven

UNEP FI, United Nations Environment Programme Finance Initiative, is een partnerschap tussen de UNEP en de wereldwijde financiële sector om financiering uit de private sector te mobiliseren voor duurzame ontwikkeling. UNEP FI heeft samen met financiële marktpartijen diverse initiatieven opgericht zoals de UN PRI, PSI, PRB.

UN Principles for Responsible Investments (UN-PRI) (2006), een internationaal netwerk van beleggers dat samenwerkt om best practices rondom verantwoord beleggen in de praktijk te brengen. Beleggers onderschrijven vrijwillig een zestal principes om in het beleggingsproces rekening te houden met milieu, maatschappij en goed bestuur.

Net Zero Asset Managers Initiative (2020), is een internationale groep vermogensbeheerders die zich inzet voor het ondersteunen van de doelstelling van een netto-nul uitstoot van broeikasgassen tegen 2050 of eerder, in lijn met het beperken van de wereldwijde temperatuurstijging tot 1,5 graden. Het Commitment stuurt niet op het uitsluiten van vervuilende bedrijven maar focust op actief aandeelhouderschap d.m.v. engagement trajecten.

Net Zero Asset Owners Alliance (2019), is een samenwerking tussen institutionele beleggers die de wereldeconomie CO₂-neutraal willen maken. Beleggers richten hun beleggingsportefeuilles zo in dat ze in 2050 naar netto-nul emissies van broeikasgassen gaan.

Sustainable Development Goals (SDGs), de in 2015 aangenomen en in 2030 te behalen 17 duurzame ontwikkelingsdoelen zijn opgericht door de Verenigde Naties en een universele oproep tot actie voor een betere en duurzame toekomst. Beleggers beoordelen in hoeverre de bedrijven waarin zij investeren een positieve bijdrage leveren aan de SDGs.

Beknopte omschrijving initiatieven

Internationale initiatieven

Climate Disclosure Project (CDP) (2002), ondersteunt bedrijven om hun milieu impact openbaar te maken. Beleggers gebruiken de rapportages om beter te kunnen anticiperen op duurzaamheidsrisico's waaronder klimaatverandering en waterschaarste.

Climate Action 100+ (2017), is het grootste gezamenlijke engagement programma dat is opgericht door een diverse groep van investeerders om bedrijven met de grootste CO₂-uitstoot aan te sporen de CO₂- uitstoot te verminderen, transparanter te zijn over klimaatbeleid en -doelstellingen en de governance op klimaatveranderingsvlak te verbeteren.

Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), biedt beleggers een samenwerkingsplatform op het gebied van klimaatverandering. IIGCC ondersteunt en helpt bij het definiëren van het overheidsbeleid, de investeringspraktijken en het gedrag van bedrijven die de langetermijnrisico's en -kansen in verband met klimaatverandering aanpakken.

International Corporate Governance Network (ICGN) (1995), is een door investeerders geleide organisatie van bestuursprofessionals. Het heeft als missie het promoten van effectieve normen voor corporate governance en betrokken aandeelhouderschap om efficiënte markten en economieën wereldwijd vooruit te helpen.

Farm Animal Investment Risk & Return (FAIRR) (2015), is een investeerdersnetwerk dat mensen bewust maakt van de risico's en kansen op het gebied van milieu, maatschappij en bestuur (ESG) die worden veroorzaakt door intensieve veehouderij.

Finance for Biodiversity Pledge (2020), is een initiatief van een groep Europese financiële instellingen die onder het EU Business and Biodiversity Platform samenwerken vanuit de behoefte om bij te dragen aan het behoud en versterking van natuur en biodiversiteit. Ondertekenaars zetten zich in voor biodiversiteit door samen te werken en kennis te delen, in dialoog te gaan met bedrijven, impact te beoordelen, doelen te stellen en openbaar te rapporteren over het voorgaande voor 2025.

Nederlandse initiatieven

Nederlands Klimaatakkoord (2019), de financiële sector (banken, pensioenfondsen, verzekeraars en vermogensbeheerders) steunt de energietransitie die met het Klimaatakkoord wordt beoogd en levert een bijdrage aan de uitvoering van de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs.

IMVB convenant (2018), de convenanten hebben tot doel om de situatie te verbeteren in een aantal risicogebieden en gezamenlijk oplossingen te bieden voor problemen die bedrijven niet alleen kunnen oplossen. Pensioenfondsen beleggen in internationaal opererende bedrijven en kunnen door middel van die beleggingen mogelijk invloed uitoefenen op die bedrijven.

Platform Living Wage Financials (2018), richt zich op de ondernemingen waarin de 19 PLWF-leden in beleggen en tracht hen aan te moedigen, te ondersteunen en te monitoren zodat dat de werknemers in hun toeleveringsketens een leefbaar loon ontvangen. Volgens de OESO, waarvan de richtlijnen voor multinationale ondernemingen mede de basis vormen voor het IMVB-convenant, is leefbaar loon een fundamenteel mensenrecht.

Dutch Corporate Governance Code (2004), bevat principes en bepalingen over goed bedrijfsbestuur. Van beleggers wordt verwacht dat zij op een transparante manier verslaglegging doen op welke wijze zij gebruik maken van actief aandeelhouderschap.

Eumedion behartigt de belangen van institutionele beleggers door zich in te zetten voor de bevordering van goed ondernemingsbestuur en duurzaamheidsbeleid bij Nederlandse beursvennootschappen.

